

Başmuharri
YUNUS NADI

İDAREHANESİ:

Diyunumunıya karşısında dairi mahsusu

Telgraf: İstanbul Cumhuriyet

Posta kutusu: No 246

Telefon: Başmuharri: 22366
Tahrir müdürü: 23236
İdare müdürü 22365. Matbaa: 20472

Cumhuriyet

ABONE ŞERAHİTİ

MÜDDET:	TÜRKİYE İÇİN	HARIÇ İÇİN
Seneligi	1400 Kr.	2700 Kr.
6 Aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 Aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde
= 5 Kuruştur =

Yeniden Muhacir Getirilmesi Düşünüyor

İhracat işlerimiz nasıl tanzim ve tevsi olunabilir?

İhracat ofisinin müsbet sahada nakisaf eden mesaisini memnuniyetle takip ediyoruz. Şimdiki yolda yü - tünümek ve harici ticaretimizi alâ - kadar edebilecek esaslı malûmat nakit ve zamanile gerek hükûmete, gerek alâkadar tacirlere ve müstah - sillerine yetiştirilmek şartları bu müessesese büyüye büyüye milli faal hayatın en canlı ve en ameli bir müessesese olacaktır. İhracat ofisinin ifasına med'uv bulunduğu vazifeleri hergün daha iyi ifa edecek vesait ve şerait ile takviyesi lüzumu pek açık anlaşılıyor. Tezahür eden vaziyetlere göre bu müessesesinin me - nelâ aktolunacak ticaret muahede - lerine bizim için faydalı esaslar koy - durmakta mevcut resmi teşkilâtla - rımızdan daha müessir surette hizmet edebileceğine dahi hükümde biz te - reddüt etmiyoruz.

Burası böyle olmakla beraber son zamanlarda gördüğümüz bazı misal - lerine göre ihracat ticaretimizin tan - zim ve tevsiini yalnız resmi teşki - lâtlardan istemekle kalmamaklığı - mız lâzım geldiğine dahi kanaat ge - tirmiş bulunuyoruz. İhracat işi milli letisadın belli başlı esaslarından bi - rini teşkil etmekte olduğuna göre bu işle meşgul olan veya onlara yakı - nıdan uzaktan temas eden kimselerin ihracat işlerinde zorlukları kaldı - racak ve onları kolaylaştırarak diye öğrendikleri ve kanaat getirdikleri mes'eleleri milli bir vecibe olarak memleketin menfaatine hâdim kü - maları lâzım. Bu işlerde böyle umu - ni bir el birliğinin müsbet neticeler vereceğinden şüphe etmiyoruz. Her - kes ya bir iş dolayısıyla, yahut her hangi bir sebeple gezip tozduğu yer - lerde ve tahsilen ecnebi diyarlarında milli iktisadiyatımızı ve bilhassa ihracat işlerimizi alâkadar edebi - lecek vaziyetler karşısında bulun - dukları zaman bu yoldaki malû - matlarından ve fikirlerinden milli muhiti haberdar etmeği bir vazife bilmelidirler. Bu hususta matbuat - tan istifade edebilirler, ihracat ofi - sine yazabilirler, ticaret odaları - mızı haberdar edebilirler, nihayet İktisat Vekâletini tenvere müsaraa - t eylemiş bulunabilirler. (İktisat Ve - kâletine gelecek malûmat orada u - yuyup kalmamak şartile tabii!)

Bilmem ne kadar doğrudur, İn - giliz'ler hakkında şöyle bir rivayet vardır: Her İngiliz memleketi ha - ricinde muttali olduğu ve memleke - tini alâkadar edeceğini farzettığı her mes'ele hakkında memleketine ve tabii memleketinin hükûmetine malûmat vermeği bir vazife biliyor - muş. İngiliz'ler hakkında hakikate ne kadar mutabık olduğunu bittabi tevsik edemeyeceğimiz bu âdetin Türk'ler arasında ve bilhassa ihra - cat işlerimize müteallik hususatta adeta asla ihmal olunamaz bir vazife haline gelmesini temenni etmek ka - bil değildir.

Bizi bu temenniye kuvvetle ileri sürmeğe sevkeden sebeplerden ola - rak geçen gün Almanya'dan bir mekt - up aldık. Alman buhranının en hâd devirlerinde vaziyeti mütalea eden bu mektupta Alman ahvali hakkında daha yakın temaslara müstenit malûmat ve mütaleat vardı, ve bu mektubu gönderen Almanya'da ça - hşan bir vatandaş. Mektup zaten bir sargüler halinde idi, ve bilâhare öğrendiğimize göre o sargüler bir çok evlere de gönderilmiş, bu tarih ile başlıca ihracat yerlerimizden biri olan Almanya hakkında alâkadar - lar tenvir edilmek istenilmiştir. Bu hareketin pek vatanperverane bir gayret mahsulü olduğunu burada takdîr ile zikretmek bir vazifedir.

Sonra ihracat işinde İş Bankası - nın dahi teşkil ettiği İş Limitet Şir - keti ile üzerine çok esaslı bir vazife almış olduğunu da bu münasebetle ve daima büyük memnuniyetle hat - ırlayabiliriz. Memleket iktisadiya - tında mühim roller oynayan İş Ban -

Yeniden 100,000 muhacir getirilmesi düşünüyor

Bulgaristan ve Yugoslavya'lı Türk'ler Şark vilâyetlerine yerleştirilecek

Yunanistan'dan mübadele sure - tile memleketimize gelen muhacir - lerin vaziyeti son kanunlarla tama - mi tasfiye edilmiş olacaktır. Mü - badele siyasetinde Yunanistan daha sistematik hareket ederek bu işi Ce - nubi Amerika'da muhacirin iskân ile meşgul olan bir Amerika'nın projelerine tanzim ve idare etmiş ve muhacirleri daha evvel müstahsil vaziyete sokmuştur.

Türk mübadillerinin celp ve iskân işini deruhte ederek lüzumu kadar yeni köyler tesis etmek üzere vaktime mütehasıs bir Amerikan şirketi na - muna sabık Hahambaşı Hayim Naum Ef. nin hükûmetimize müracaat etti - ği ve bu teklifin o zaman redde - dildiği haber verilmiştir.

Maahaza Dahiliye Vekâletimiz; bilâhare tatbik edilmek üzere mu - hacirin ve iskân siyasetine dair mü - him bir proje vücade getirmiş bu - lunmaktadır. Malûm olduğu veçhile memleketimizdeki nüfus; arazinin vüs'atine kıyas edilemeyecek kadar

azdır, fazla nüfus ihtiyacımız vardır. Bulgaristan ve Yugoslavya'da ise iş - siz bir çok kardeşlerimiz vardır. Ye - ni yapılan proje bunlardan 100,000 kişinin en salim bir şekilde memle - ketimize celp ve iskânını temin ede - cek esas ve şeraitle hazırlanmıştır. Buna göre hükûmet gelecek muha - cirler için evvelâ yeni binalar inşa veya ihzar edecek, onlara mahsus istihlal ve geçim vaziyeti hazırlaya - cak, bundan sonra mahalline gön - derilecek memurlarla kafilere, kafilere muhacir getirilerek derhal mntaka - larına yerleştirilecektir. Gelen mu - hacirlere derhal arazi ve hayvanat verilecektir. Bunlar daha ziyade şi - mendifer hattı güzergâhına bilhassa Van'a doğru giden mntaka dahi - linde iskân edileceklerdir. Nüfus teksir, istihsalâtı tezyide matuf olan bu muazzam işin 5 milyon Türk lirası ile başarılabilir tahmin edilmek - tedir.

Haber aldığımız göre Hayim Na - um Ef. nin temsil ettiği Amerikan şirketi bu işe de taliptir.

Yerli Mallar Sergisinde en çok beğenilen eşya

Millî mamulâtın bilhassa çini, men - sucat, itriyat kısımları takdir kazanıyor

Galatasaray li - sesinde açılan yerli mallar sergisi bu sene de çok rağ - bet görmektedir. Dün de 14,000 kişi sergiyi ziyaret etmiştir.

Serginin resmi küşadı münasebe - tile Sanayi Birliği tarafından çekilen tazimat telgrafına Reiscumhur Hz.in - den dün atideki ceavp gelmiştir: **Millî Sanayi Birliğine Hislerinize te - şekkür ve muaf - fakiyetinizi temen - ni ederim.**

Reiscumhur **Gazi M. Kemal Maarif Vekili Esat B. de refika - larile birlikte dün sergiyi ziyaret et - miş ve sergide her sene müteziyat bir terakkî eseri gör - düğünü beyan etmiştir.**

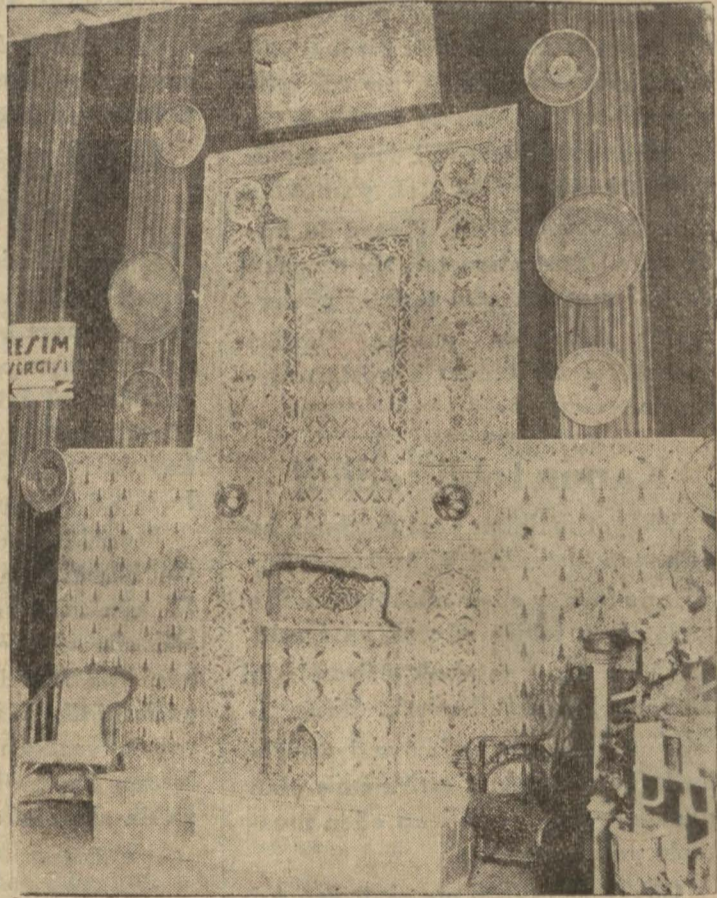
Üçüncü Kolordu Kumandanı Şük - rü Naili Pş. da sergiyi ziyaret etmiş ve fabrikatörleri takdir etmiştir.

Bundan başka bir kaç günden - beri şehrimizde bulunan Beynelmîl Meslek Kadınları Birliği azası Ro - bert Kollej kızlar kısmı müdiresi ile birlikte dün sergiyi gezerek Esir - geme Derneği, Hilâlahmer San'at Evi ve itriyat fabrikaları mamulâ - tından mühim miktarda mubayaatta bulunmuşlardır.

Irak'ın Ankara sefiri Naci Şevket B. de sergiyi ziyaret ederek pek zi - yade beğenmiştir.

H. Fırkası Kâtibi Umumisi Recep

kası, bu ihracat teşebbüsü ile bizim nazarımızda en büyük milli vazifeyi ifa ediyor. İş Limitedin ihracat va - disinde muvaffakiyeti inkılâp Tür - kiye'sinin harici âleme attığı pek mühim bir adım olacaktır. Onun muvaffakiyeti bu yolda teakup ede -

Serginin en çok takdir edilen bir kösesi: Kütahya çinilerin - den şomine

B. dün sergiyi tekrar ziyaret etmiştir. Sergide en çok takdir edilen şey, methalden girildiği zaman Kütahya Azim çini fabrikasının inşa ettiği çin - niden mamul şomine olmuştur. Yerli ecnebi bir çok halk bu güzel çini - lerin önünde durarak hayran hayran seyretmektedir.

Türk'lerin büyük ve taklidi gayri - kabil bir muvaffakiyetle asırlardan - beri yaşadığı bu san'at son zaman - larda inhitata uğramış ve Kütah - ya'daki müteaddit fabrikalardan yalnız bir danecik kalmıştır ki bu da Hacı Ali zade Mehmet ve Hakkı Beylere ait olan «Kütahya Azim çini fabrikası»dır. Bu fabrikanın vazo -

(Mabadi 4 üncü sahifede)

YUNUS NADI

Gayrimübadiller

Tevzi edilecek bonolar yakında İstanbul'a geliyor

Bonoların hasılı ile bir emlak şirketi teşkil edilmek isteniyor

Anadolu'da - ki Yunan em - lâkini karşılık göstererek çı - karılan ve gay - rimübadillere tevzi edilecek olan ve altı mil yon lira kıymetinde bulu - nan bonolar Maliye Vekili tarafından im - zalandı. Gayrimübadiller Ce - miyeti Reisi Celâl B.

Maliye Vekâleti Emlak İşleri Müdürü Rüştü B. bugünlerde bo - noları hâminen İstanbul'a gele - cektir.

Bonolar gayrimübadillerin is - tihkaklarının yüzde yirmisine te - kabul etmektedir.

Gayrimübadiller bonoların ve metruk emlakın hüsnü idaresini temin için bütün gayrimübadil - lerin iştirakile bir Emlak Anonim Şirketi teşkil etmek fikrindedir - ler.

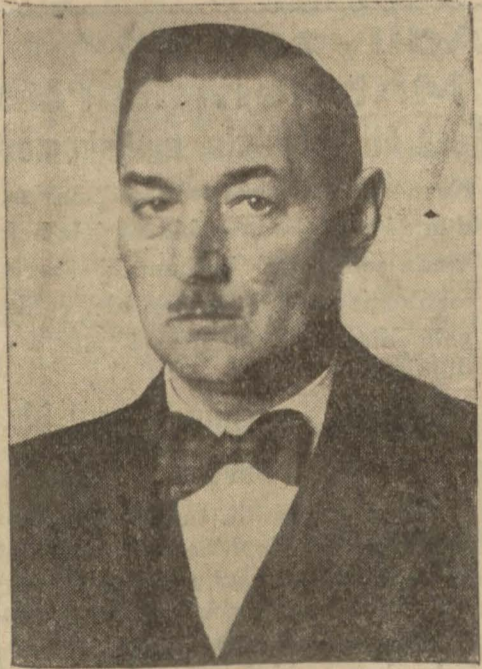
Haber alığımız göre bu şirket bir banka ile anlaşarak yapılacak ve oldukça vâsi bir şekilde çalış - sacaktır.

Şirketin sermayesi Vekâlet tarafından bono tevzi edildikçe artacağı için 25 - 30 milyon lira - ya kadar baliğ olacaktır. Bu suretle bütün emlakî uhdesine a - larak gayrimübadillere taksitle satabilecektir.

Gayrimübadiller Cemiyeti he - yeti umumiyyet yakında içtima e - derek bu mes'eleyi müzakere e - decektir.

Alamn Sefirinin mühim bir nutku

«Biz Avrupa'yı yerinden oynatmamak için harbe devam etmedik»

Alman Sefiri Her Nadolni Cenapları

Weimar kanunu esasının kabulü senei devriyesi münasebetile Alman sefaretanesinde toplanan Alman'la - ra hitaben çok mühim bir nutuk söyliylen sefir Her Nadolni Cenap - ları bilhassa demiştir ki:

«Almanya'nın geçirdiği buhran harpen sonraki vekayiini bir neti - cesidir. Almanya samimi bir surette silâhlarını terkettikten sonra ken - disine gayri âdilâne muahedeler zor - la kabul ettirildi. Bugünkü vekayi bu muahedelere karşı olan müca - delenin bir safhasıdır.

(Mabadi 4 üncü sahifede)

Dördüncü Tıp Kongre - sinde neler görüşülecek?

Asıl mevzuu teşkil eden raşitizm'e dair muhtelif raporlar hazırlandı

Dr. Kadri Raşit Pş. ve Server Kâmil, Ali Şükrü, Fahrettin Kerim Beyler

22 eylülde Ankara'da topla - nık olan dördüncü Milli Tıp kongresi - ne bir çok doktorlarımız iştirak e - decektir. Kongre için yapılan hazı -

lık hakkında Dr. Fahrettin Ke - rim B. bize şu malûmatı evrmisti: «İki senede bir toplanan kon - gre (Mabadi 4 üncü sahifede)

Darülfünun Divanı

Dün Hukuk ve Fen Fakültesi müderrislerinin maaşları tetkik edildi

Darülfünun Divanı dün saat 11 den yirmiyeye kadar devam eden uzun bir içtima aktetmiştir.

Dünkü içtimada Fakülteler meclisince tesbit edilen müder - rislerin barem derecesi ve maaş - ları tetkik edilmiştir.

Her fakültede müderrisler de - recesi hakkında esaslı tetkikat yapılmış olduğundan Divanın mü - zakeratı çok münakaşalı ve ha - raretli bir şekilde cereyan etmiş - tir.

Dün bu uzun içtima zarfında ancak Fen ve Hukuk Fakülteleri müderrislerinin barem dereceleri tetkik edilebilmiştir.

Divan cumartesiye tekrar iç - tima ederek diğer fakülteler ba - remini tetkik ve ikmal edecektir.

Divana yeni bir aza Edebiyat Fakültesinin Divan - da azası bulunan Edebiyat Fa - kültesi müderrislerinden Şerif Bey istifa etmiştir. Evvelki gün

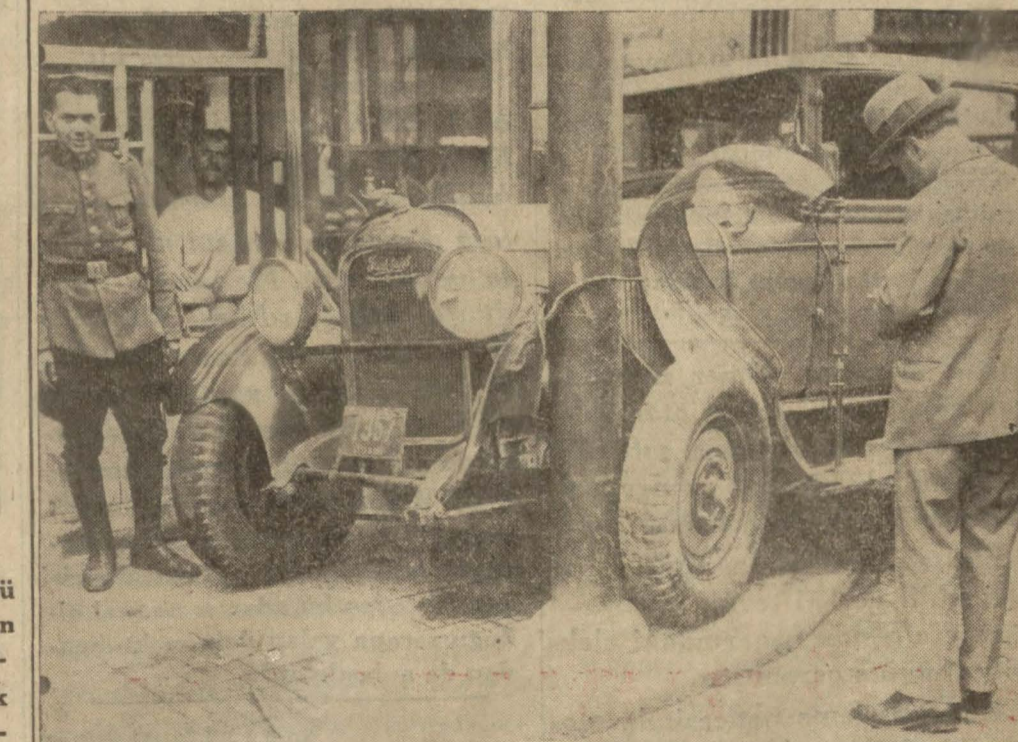

Darülfünun Emni Muammer Raşit B.

içtima eden Edebiyat Fakültesi müderrisler meclisinde, Şerif Be - yin yerine Divana sabık Maraş meb'usu Behçet Beyi murahhas intihap edilmiş ve Behçet Bey dünkü Divana iştirak etmiştir.

Gene otomobil kazası

Beşiktaş'ta bir otomobil direğe çarptı ve altı kişi yaralandı

Dün direğe çarpan otomobil, hâdiseden sonra

Dün öğleden sonra Beşiktaş'ta bir otomobil kazası olmuş, altı kişi muhtelif yerlerinden yara - lanmıştır. Hâdisese şu şekilde ce - reyân etmiştir:

Beyoğlu'nda oturan Beyrut'lu doktor Yusuf Bey, refikası Mari Hanım, Beyrut'lu Fuat Nazif B.,

Emin Sabih Bey ve tercüman Ah - met Fevzi Bey, Bebeğ'e gitmek üzere soför Ziya Efendinin idaresindeki 1357 numaralı oto - mobile binmişlerdir. Otomobil Beşiktaş caddesine geldiği es - nâda ömer isminde bir hammal birdenbire otomobilin önüne çık -

ATTILÂ

Muharriri: Marcel Brion

Mütercimi: Mustafa Namik

- 111 -

Attılâ'nın yanlış tahmini - Yeis ve fütür - Aetius ber-hayat - Attılâ, yaralı kaplan: Hün ordusu hâlâ kor-kuñç! - Hün'ler ulvi ve vahşi bir fedakârlığa hazırlanıyor

Attılâ gece yarısında

Ovada, bazı süvari müfreze-leri, hâlâ ordugâhlarını arıyarak dötrnala koşuyorlar. Attılâ'nın canı son derece sıklıkmıştı. Ordunun müteharrrik siperi olan arabaların arkasından çıkarak ovaya doğru ilerledi. Gece karanlığında, yalnız başına gezinmeğe başladı. Yavaş yavaş Roma ordugâhına yaklaştı. Roma ordugâhı, kapıları ve sokakları hakiki bir şehir gibi tesis edilmiştir.

Hün Kralı, Vizigot'ların cenaze ilâhilerini işitti.

Theodorik'in cesedi, mızraklara dayanan uzun bir kalkan üzerine yatırılmıştır. Cenazenin etrafında meş'aleler yanmakta, fer-yat ve figanlar gittikçe şiddetlenmektedir. Fakat Attılâ'ya göre Theodorik'in hiç bir ehemmiyeti yoktur.

Arasıra, gece karanlığında bir nebbâşın ovada gölge gibi geçtiği hissolunuyor. Kefen soğuncu-ları, Alen'lerin yabani teke ve ejderha şeklindeki altın kopçalarını, Roma'lıların yüzüklerini, Hün'lerin fil dişinden dişim ta-sından yapılmış mücevherlerini ölümlerinden koparıp alı-yorlar!..

Attılâ kendi karargâhında

Attılâ, gece karanlığında bir müddet daha durduktan sonra karargâhına, zabıtları arasına avdet etti. Roma'lıların verdikleri zayıflık miktarı ancak günün hâl-lülü ile anlaşılabilir. Her hal ve kârda, arabalarının teşkil ettiği siper arkasında mevzi tutan Hün'lerin bir baskına uğraması ihtimali yoktur.

Attılâ, Aetius'un de kendisi gibi asabi bir telâş içinde olduğunu tasavvur ediyor. Onun da, taarruz veya intizar için karar ver-mekte müteredditt olduğunu tahmin ediyor!

Attılâ yaralı bir kaplan

Halbuki, Aetius'un düşünce ve endişeleri bambaşka idi. O, At-tilâ'ya galebe çalmıştı. Fakat şim-

di mütefiklerinden korkuyor -du. Kumanda ettiği Lâtin ırkına mensup askerler adeden çok azdı. Lâtin askerler, ordunun üçte birini teşkil ediyordu. Diğer üçte ikisi Vizigot, Alen ve Frank'lar-dan mürekkepti. Eğer bu yabancı ordular Lâtin askerlerine taarruz için birleşir ve Roma'ya ihanet ederlerse vaziyet ne olurdu? A-etius artık Attılâ'dan korkmıyordu. Pekâlâ biliyordu ki Attılâ, efkârı batıluya tâbi karar ve hareketlerinde hissiyatla sürüklenir bir vahşiyetti. Kendisine gayrimüsaait çıkan bir meydan muharebesine onun tekrar başlaması muhtemel değildi. Esasen Attılâ, sayısız arabalardan müteşekkil siperler arkasında duran ordusile, ininde yaranlanmış bir kaplan gibi hâlâ korkuñ ve heybetli duruyordu. Attılâ'ya taarruz ederek Hün'leri bu siperlerden çıkara-bilmek pek âzim zayıyat vermeye mümkün olabilirdi.

Vizigot ordularının Başkumandanlığına geçen Thorismond babasının intikamını almak için Hün'lere derhal ve bilâteredditt taarruz ve Hün ordusunu imha etmek istiyordu. Fakat Aetius tecrübeli ihtiyar bir askerkdi. İstikâm ve siper arkasında mevzi tutmuş bir düşmana geceleyin hücum etmeğe taraftar değildi. Hün ordugâhına yağma etmek ve sonra memleketlerine alâcele dönmek niyetinde olan Sangiban ve Merve, Vizigot kumandanı Thorismond'un mütaleasını takviye ve Hün'lere taarruz edilmesini teşvik ediyordu. Filhakika, o günkü meydan muharebesinde istihsal edilen galebe, yarım bir muvaf-fakiyetten başka bir şey değildi. Hün'ler pek kalabalıktı. Kuvvetleri hâlâ korkuñ ve tehditkârdı. Bunun için Aetius taarruza ait mütaleaları vaziyet ile mütenasip görmüyordu. Elde edilen galebeyi tamamlamak behanesile bütün muvaffakiyeti tehlikeye koymak akıl ve hikmete muvafik değildi.

- Mabads var -

Almanya'ya ihracat

Döviz verilmesi memnuiyeti kalktı

Almanya hükümeti son mali buhar hasebile Almanya'ya ithal edilecek mevat hakkında üç liste hazırlamış ve birinci ve ikinci listeye dahil olan maddeler için Döviz verilmeceğini, üçüncü listeye dahil olanlar için de döviz verilmeyeceğini ilan etmiştir.

En mühim ihracat maddesi olan üzüm, incir, fındık ta bu üçüncü listeye ithal edildiğinden son zamanlarda bu meyvalar üzerinde ticaret yapan tacirlerimizi müşkül vaziyete sokmuştu.

Dün ofise gelen bir malûmata nazaran ithalât esyası için vaziedilen bir takyidat Almanya hükümetinin yeni bir kararile kaldırılmıştır. İthalât firmaları gösterecekleri vesaike müsteniden Ticaret Odalarından alacakları menşehadnamelerinin haiz olan tacirler bu mevaz üzerine iste-dikleri kadar döviz alacaklardır.

miştir. Hammal Ömer sırtında gaz yüklü olduğundan otomobilin önünden kaçamamış, şoför Ziya Efendi de bir kazaya meydan vermemek için direksiyonu cad-denin sağ tarafına çevirmiş, fakat otomobili derhal tevkif edemediği için cadde kenarındaki elektrik direğine çarpmıştır.

Bu müsademete neticesinde otomobilde bulunanlardan tercüman Ahmet Feyzi Bey hariç olmak üzere hepsi ve şoför ile otomobilin önüne çıkan Ömer muhtelif yerlerinden yaranlanmışlardır.

Mcruhlerden Mari Hanımın yarası ağır olduğundan derhal hastaneye kaldırılmıştır. Zabita hâdis hakkında tahkikat yap-maktadır.

Şehir ve memleket haberleri

Yunan emlâki

Tapusuz olanlar idareten tahliye ettirilecek

Yunan tabiiyetinde olan firarilere ait emlâkin sureti iadesi hakkındaki kanun lâiyahısı dün alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Buna nazaran bu gayrimenkul-lerden her hangi bir suretle füzülen işgal edilip şağıllere tapu verilmiş olanlar mahkeme kararına hacet kalmaksızın idareten tahliye ettirilecek. Şağıllerin tahliyesinden sonra mahkemeye müraacaat hakları vardır. Bu gayrimenkullerden teffiz ve tahsis suretyle temlik ve tapuya raptedilmiş olanlar şimdiye kadar alınmış olan bedellerle ihaleden mütevellit masrafları yekûnu üzere rinden mecburi istihlâke tâbi tutulur.

Mülkiyeti her hangi bir sebep ve suretle mahkeme kararile ahar uhdesine takarrür etmiş olan gayri-menkul mallar hakkında mahkeme hükümleri caridir.

Mübadiller ne diyorlar?

Bir çok mübadil imzasile aldığı-mız mektupta şöyle denilmektedir: «En son neşredilen iadei emlâk kanunu mübadilleri bihakikîn telâş, yeis ve heyecana düşürmüştür.

Kanun; teşkilâtı esasıye kanununun masuniyeti hukuka ait olan 74 ve 103 üncü maddelerle tearrüz ettiği gibi temlik ve tasfiye kanunları ile de külliyyen tezat teşkil etmiş ve mübadillerin ezhercihet mağduriyet ve perişaniyetlerini mucip bulunmuştur. İşbu kanun mucibince mübadillerin ellerinden istirdat edilecek olan Yunan'lı ve etabli Rum'lara ait emlâkin kıymetleri bir buçuk milyon Türk lirası olarak tahmin ve takdir edilmiştir.

Bunun 500,000 lirası bugün hükümet devairi muhtelifesinin tahtı iş-galinde olup derdesti tahliye bulunan emlâkin kıymetlerini teşkil eder. Geriye kalan bir milyon liradan geçenlerde Yunan hükümeti tarafından etabli ve Yunan'lı Rum'lara tevzi edilmek üzere Muhtelit Mübadele Komisyonu emrine tevdi edilen 62,500 İngiliz yani 650,000 Türk lirası ten-zil edildiği takdirde geriye 350,000 Türk lirası kalmaktadır. İşte bu parayı hükümet surada burada kalmış olan bir çok Rum mübadillerin emvalinin bey'ü ferağile elde edilecek paradan yerine konulmak üzere şimdiden bütçesinden tesviye ederse yedi senedenberi bir çok cidal ve didişme neticesinde bin müşkülât ile elde et-tikleri ve teşkilâtı esasıye ve temlik ve tasfiye kanunları mucibince ma-suniyet hukukları derkâr olan bin kadar muhacir ailesinin sokağa atılarak her türlü esbabı maişet ve refahlarından mahrumiyetlerine ve bu suretle mahvü perişaniyetlerine se-bebiyet verilmemiş olur.

Gerçi bu kanun mucibince emlâki mezkûre mübadillerin ellerinden alınacak olursa bir çoğunun sokak ortasında aç billâç kalmasına ve bir çoğunun da bir kaç senedenberi bir der-receye kadar düzelmüş olan esbabı maişet ve refahlarının mahvü zail olmasına sebebiyet verecek, hasıl mübadilleri yeniden süründürecek ve öldüreceklerdir.»

Adliyyede ve Mahkemelerde

Kara Ali çetesinin muhakemesi

Kara Ali çetesinin muhakemesine dün devam olunmuş, bir mes'ele hakkında şahadette bulunmak üzere mahkemeye davet edilen bir şahit gelmediğinden muhakeme talik edilmiştir.

"Akşam", aleyhinde yeni bir dava

Müddeiummilik tarafından Akşam gazetesi aleyhine yeni bir dava daha açılmıştır. Bu davaya sebep, muharrirlerden Valâ Nurettin Beyin matbuat davalarında jüriye ihtiyac bulunduğunu iddia ve müdafaa eden yazısıdır. Müddeiummilik bu yazıyı karar veren mahkeme heyetini tahkir edici mahiyette bulmuştur.

Bahriyeli Cemal hakkındaki karar

Bayram Sokağı Beykoz'lu futbolcu Sâit Beyi öldürmekle maznun bulunan bahriyeli Cemal ve arkadaşları hakkında Müddeiummilik iddiasını serdettikten sonra maznuların vekilleri müdafaaaya başlamışlardır. Bu müdafaaat dün de geç vakte kadar devam etmiştir. Heyeti hâkime bu uzun müdafaaat dinledikten sonra gelecek çarşamba günü karar verilmek üzere mahkemeyi talik etmiştir.

Ekmek, francala

şeklinde yapılamaz Bir ceza yüzünden çıkan

ihtilâf ne olacak?

Belediye nizamatına göre ekmeklerin francala şeklinde çıkarılması memnudur. Anak tavada pişmiş ekmeklere müsaade verilmektedir. Belediye bir fırında francala şeklinde çıkarılan ekmekler için ceza yazmıştır. Fırınca sulh mahkemesine müraacaat ederek bunun aksine bir karar almış, fakat Belediye iddiasında ısrar etmiştir.

Belediyenin iddiasına göre istenilen şekilde ekmek çıkarılırsa bazı ekmeklerin francala diye satılması muhtemeldir. Bunun önüne geçmek için ekmeğin muayyen bir şekilde çıkarılması lâzımdır. Belediye ile mahkeme arasında çıkan bu mes'elenin halli için Adliye Vekâletine müraacaat edileceği söylenmektedir.

Belediye İktisat İşleri Müdürü Kemal Ömer B. gazetecilere Belediye ile mahkeme arasında ihtilâf olmadığını, ekmek cezaları ile kaymakamlıkların meşgul olduğunu ve bu husustaki talimatnamenin aynen tabikından başka bir şey yapılmadığını söylemiştir.

Gazetelerden biri bir fırıncıdan 500 lira ceza alındığını yazmış ise de bu doğru değildir. Çünkü Belediye azamî 50 lira cezayı nakit alabilmektedir.

Pamuk fiatları

tenezzül ediyor

Amerika'nın tebliği piyasa çok düşürdü

Son hafta zarfında cihan pamuk ihtisalatı hakkında çıkan şayialar üzerine hasil olan tereddüt ve şüphe dolayısıyla pamuk fiatları 1914 senesindenberi görülmemiş bir tenezzüle uğramıştır.

Ofisin tetkikatına nazaran pamuk piyasasında bu anî tenezzül âmillerinden en mühümü Amerika'da pamuk mahsulü hakkındaki tahminlerin resmen bildirilmesidir.

Son haftaya kadar bütün tacirler bu sene mahsulün geçen senelerden az olacağı kanaatinde bulunuyorlardı. Halbuki Amerika'da bir kaç gün evvel neşredilen resmi bir tebliğde pamuk mahsulünün bu sene çok fazla olacağını bildirdiği için pamuk tacirleri ellerindeki stok pamukları satmak istemişlerdir. Piyasa da birdenbire altüst olmuştur. Bu tenezzül derhal memleketinde tesirini göstermiştir. Adana'da pamuk fiatları ½ nisbette bir tenezzül göstermişlerdir.

Kanun tebliğ edildi

Vilâyet makamı yeni matbuat kanununun İstanbul Vilâyet gazetesinde intişar eden nüshalarını dün gazetelere tebliğ ederek vaziyetlerini bu kanuna tetabuk ettirmelerini alâkadarlara bildirmiştir. Binaenaleyh on beş güne kadar vaziyetlerini bu kanuna tetabuk ettirmiş olan gazeteler hakkında icap eden muamele yapılacaktır.

Gazeteleri takip etmek üzere Adliye Vekâletinde teşkil edilen büro riyasetine müfettiş Atif B. tayin edilmiş ve büro faaliyete başlamıştır.

Yeni matbuat kanunu dün Vilâyet tarafından adliyyeye tebliğ olunmuş ve kanunun dünden itibaren tabikına başlanmıştır.

Maarifte ve mekteplerde

Lise ücretlerinde tenzilat

Maarif Vekâleti yeni bir liste hazırlarak layli liste ve orta mektepler ücretlerini tenzil etmiştir. Buna göre Galatasaray 350, Ankara, Kaba-taş, İstanbul, İzmir, Erenköy, Kandilli liselerile, Çamlıca, Boca orta mektepleri 250, Manisa, Aydın, Edirne orta mektepleri 220, Adana, Konya liselerile Çanakakale orta mektebi 200, Bursa lisesi 180, Erzurum lisesi, Diyarbekir ve Kastamonu orta mektepleri 150 liradır.

Ecnebi mehafilide

80 Amerikalı geldi

Bayron Layn vapuride dün şehrimize 80 Amerika'lı seyyah gelmiştir.

Tifo vak'aları

Vekâletin emrine lüzum gösterecek bir vaziyet yok

Tifo mes'alesi ve vekâletten gelen talimat hakkında malûmat almak üzere dün Vilâyet Sıhhiye Müdürü Dr. Ali Rıza Beyle görüştük. Sıhhiye Müdürü bize şu izahatı verdi:

« Böyle bir talimatname gönderildiğini ben de gazetelerde okudum. Biz her günkü vekâyî tafsilâtine beraber Sıhhiye Vekâletine göndererek, icap eden sıhhi tedbirleri alıyoruz.

Titizlik sebebiyle izam edilerek salgın halinde gösterilen bir iki tifo vak'asında hiç bir fevkalâdelik olmadığını gene tekrar ederim. Hâdisede gayretabî bir noktaya tesadüf edilememesi ve yekvüv raporlarının hergün Vekâlete takdim edilmesi hasebile, Vekâletin mevcut olmayan salgının önüne geçilecek tedbirler alınmasını emretmek lüzumunu hissetmeyeceği zannındayım. Maamafih, Vekâlet, her zaman memleketin sıhhi vaziyeti hakkında tedabir ittibazını emredebilir. Buna rağmen, bugün akşama kadar bize böyle bir emir gelmemiştir.»

Sıhhiye Müsteşarı geldi

Sıhhiye Vekâleti Müsteşarı Hüsamettin B. dünkü trenle Ankara'dan şehrimize gelmiştir. Hüsamettin B. hususi işleri için geldiğini ve yakında Ankara'ya avdet edeceğini söylemiştir.

Şehir işleri

Beyoğlu hastanesinin tamiri

Beyoğlu Belediye erkek hastanesi bakımsız vaziyette olduğundan bu seneki bütçede hastanenin tamiri için tahsisat ayrılmıştır. Hastane iyi bir şekilde tamir ve islah edilecek ve yerlere muşamba konacaktır.

Hâmit Bey rahatsız

Belediye Reis muavinlerinden Hâmit B. rahatsız olduğu için bir kaç gündünerberi makamına gelememekteditir.

Adalarda elektrik tesisatı

Büyükada'da elektrik tesisatına başlanmıştır. Yakında buraya kablo konacak ve temel atma merasimi yapılacaktır.

Taşdelen suyu fazlalaşacak

İstanbul Evkaf idaresi Taşdelen suyunu fazlalaştırmak için membaada tesisat yapmağa başlamıştır. 10,000 hizmetçiden 200 ü kaydedilmiş!

Hizmetçilerin Belediyeye kayıtları için konulan müddet 27 ağustosta nihayet bulacaktır. Bu müddetin bitmesine pek az zaman kaldığı ve İstanbul'daki hizmetçi yekûnu 10,000 kadar olduğu halde henüz kayıtları icra edilen müstahdemlerin adedi ancak 200 kadardır.

Mahallât muhtarları hizmetçilerin kayıtlarına devam etmektedir. 27 ağustosa kadar kayıtlarını icra ettirmiyenlerden iki misli ceza alınacaktır. Belediyenin tebliği veçhile polis bütün hizmetçilere vesika soracak, vesikasız olmayan hizmetçilerden kaydedilmekle beraber ceza da alınacaktır.

Firkada

izmir ameleleri Firkaya girdi

İzmir'de mevcut otuz binden fazla Türk işçisinin C. H. Firkasına kaydolmağa başladıklarını evvelce yazmıştık. İşçiler her gün firkaya giderek kendilerini kaydetmekte dirler. Gümrük ameleleri ile, kaykık esnafı, Aydın demiryolları işçileri, vapur, mavna, salapura ve Alsan-cak kömür ameleleri kâmilen firkaya kaydolmuşlardır. Deniz üstünde çalışan işçilerden firkaya girmiyen kalmamıştır.

Müteferrik

Ergani madeni

Ergani Bakır madenleri şirketi işletme müdiri umumîliğine tayin edilen Halic şirketi müdürü Emin Bey bir iki güne kadar Ergani'ye gidecektir.

İki sene sonra demiryolu Ergani'ye vâsil olacak ve bu zengin madenimizden istifadeye başlanacaktır.

Madenlerde asri tesisat yapılmaktadır. Bu tesisat için altı milyon lira tahsis edilmiştir.

Amerikalı kadınlar gitti

Bir kaç gündünerberi şehrimizde bulunan iş ve meslek kadınları fede-

Siyasi icmal

Roma'da neler görüşüldü

Roma'da Almanya Başvekili M. Brüning ile M. Musolini arasında vuku bulan mülakat, Prusya'daki rey-yâm sıralarında vaki olduğundan o kadar nazari dikkati celbetmemiştir. Fakat rey-iâmın Almanya'nın dahili siyasetini ve Avrupa'nın umumî siyasetini altüst edeceği beklenen neticeyi vermediği anlaşıldıktan sonra (Roma) mülakatlarında neler görüşüldüğü meselesi yeniden cihan matbuatında ve bilhassa Fransız gazetelerinde ehemmiyetle mevzu bahis solmaktadır.

Bu mülakatlarda neler görüşüldüğü hakkında resmi tebliğlerde beyanatta devletler arasında teşriki mesalinin yolunda hakında itilâf edilmiş olduğu bazı malûmat verilmemiştir. Maahaza bu mülakatlara dair İtalyan gazetelerinde neşrolunan malûmat ve mütalealar en mühim cihan mes'elelerinin mevzu bahsolduğuna şüphe bırakmıyor. Görüşülen bu mes'elelerden bir çoğu ve bilhassa terki teslimat hakkında Al-manya ile İtalya arasında esas itibariyle itilâf hasıl olmuştur. Böylece itilâfin husulü zaten beklenmekte olduğundan bu hal Fransız'ların da hayretini bais olmuştur. Yalnız İtalyan gazetelerinden biri terki teslimata ait Alman - İtalyan itilâfini İngiltere ile Amerika'nın dahil olduğunun beyan etmiş olması ve Amerika Hariciye Nazırı (Mr. Stimson) un (Roma) ziyareti esnasında bu esasın kararlaştırılmış olduğunu iddia etmesi Fransız'ların şüphelerini uyandırmıştır. Şimdiye kadar Fransız'lar terki teslimat dair devletler arasında cereyan edecek işleri müzakerelelerde ve şubatta toplanacak terki teslimat konferansında Almanya, İtalya ve İngiltere ve Amerika'nın aşağı yukarı müteahhit bir cephe alacakları anlaşılıyor.

MUHARREM FEYZİ

Hangisi doğru?

Belediye Merkez teşkilâtına lüzum yok mu?

Son günlerde Belediye merkez teşkilâtının fazlalığı ve lüzumsuzluğundan bahsedilmekte ve alâkadarlar arasında münakaşalar olmaktadır. Bazı zevat, bütün işlerin kamu makamlar tarafından yapıldığını ve merkez teşkilâtına lüzum olmadığını söylemektedirler. Buna mukabil Belediyeler de merkez teşkilâtının her şubesinin ayrı ayrı ve mühim vezaifi bulunduğunu iddia etmektedirler.

Belediye erkânından bir zat bugünkü merkez teşkilâtındaki müdiriyetlerin ekseriyetle idareî hususiyeye işlerle meşgul olduklarını ve bunun için merkez teşkilâtının tevsi edildiğini söylemektedir. Bundan maada on Belediye şubesinin bir bütçe ile idaresi için merkez teşkilâtına muhakkak surette lüzum olduğunu da ileri sürülmektedir.

rasyonu azasının murahhasları dün Viyana'ya müteveccihen şehrimize ayrılmışlardır. İş ve meslek kadınlarını Sirkeci istasyonunda Kadın Birliği kadınları teşeyi etmişlerdir. Müsafir kadınlar şehrimizde gördükleri hüsnü kabulden dolayı teşekkür etmişlerdir.

Çimento fabrikasından çıkan zehirli duman

Zeytinburnu'daki çimento fabrikasının dumanlarında zehir bulunduğuna Bakanlar'ın sığhatını ihlâl ettiği iddia edilmiş ve iş mahkemeye düşmüştü. Mahkeme bir ehli vukuf marifetle mes'eleyi tahkik ettirerek bunda zehirli gazlar bulunduğunu tesbit etmiştir. Bunun üzerine Belediye mahkeme nezdinde terki teşebbüsatta bulunmuştur. Fakat yaz tatili olduğundan bu dava nın rüyeti eyüle kalmıştır.

Maliye Vekili

Maliye Vekili Abdülhalik Bey tirahat etmek için kısa bir müddetle Kilyos'a gitmiştir.

SON TELGRAFLAR

Almanya'da arbedeler
Berlin'de adeta örfî idare var, Komünist, nasyonalistler hâdise çıkarıyorlar

Berlin 12 (A.A.) — Bülunplatz'ın etrafında hafif bir örfî idare devam etmektedir. Yolcular elleri ceplerinde olduğu halde gezmek mecburiyetindedirler. Tarassut altında bulunan Rote Fahne binasının önünde duramazlar ve binaya yaklaşamazlar. Polis, yakın bir binada taharrüt yapmış, dolu üç tabanca ve bir küçük kurşun bulmuştur. Bir kişi tevkif olunmuştur.

Komünistler 11-12 gecesi, şehrin muhtelif mahallerinde alaylar tertip etmeye teşebbüs etmişlerdir. Fakat, bir iki el ateşe maruz kaldıktan sonra ateş açmağa mecbur olmuşlar. Taharrüt esnasında iki kişi tevkif olunmuştur.

Şehrin merkezinde Weimar kanunlarının esasının 12 inci yıl dönümü tesit edilmiştir. İmparatorluk bayrağı Cumhuriyetperver cemiyeti, Unter den Linden'de bir geçit resmi yapmıştır. M. Loebe, Lustgarten'de halka bir hitabe irat etmiştir.

Komünistlerin kargaşalıklar çıkarılması ihtimaline karşı polis, fener ayarlarının geçecekleri yolları takayit altına almıştır.

Şili de buhran
Haricî borçların faizini vermeyecekler

Nevyork 12 (A.A.) — Şili dahiinde Santiago'dan bildirildiğine göre hükümet bugün kongreye yaptığı bir teklifte altın paranın vaziyetini kurtarmak için geçen ay ilân edilen kısmi moratoryumun ecnebi memleketlere olan borçların faizlerine ait tediyatın tatili suretile tamamlanmasını istemiştir.

Hükümet, ecnebi memleketlerden alınmış ödünç paralara ait olan ve alâkadar memleketlerdeki bankalara yatırılmış bulunan faizlerin paralıksız olarak tahsil edilmesini vaz geçilmesini kongreye tavsiye etmiştir. Bu faizlerin bu seneye ait olan miktarı 13 milyon doları bulmaktadır. Bundan başka hükümet kısa vadeli bonolara ve dahili borçlara ait faizlerini de tediyesine nihayet verilmesini teklif etmiştir.

Maliye Müsteşarı geliyor
Ankara 13 (Telefonla) — Maliye Müsteşarı Ali Rıza B. ekspresle İstanbul'a hareket etmiştir.

Dumlupınara gidecek katar
Ankara 13 (Telefonla) — 30 ağustos Dumlupınar'a gidecek olan katarın götürülecek olan katarın temini için icap eden makamat nezdinde komisyonca teşebbüsatta bulunulmuştur.

Ankara'da bir otomobil kazası
Ankara 13 (Telefonla) — Bugün Maliye Vekâleti binası önünde bir otomobil kazası olmuştur. 405 nu numaralı otomobil, Hariciye Vekâleti matbaasında makinist Adil Ef. ye çarparak yaralanmıştır. Mecruh hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Bir banka veznedarı öldürüldü
Glasgow 12 (A.A.) — Büyük bankalardan birinin buradaki şubesinin veznedarı akşam üzeri odasında ölü olarak bulunmuştur. Kasadan 1500 İngiliz lirasının çalınmış olduğu anlaşılmıştır.

EDEBİ TEFRİKA : 52

KOKAIN

Yazan: AKA GÜNDÜZ

(İntihabat meseali mühimmesini müzakere ve fikri devletlerinden istifade etmek üzere yarın öğle üzeri merkezimizi teşerif buyurmanızın hürmetlerle rica olunur. Heyeti âliyeye muhterem İrfan Beyefendi kardeşimiz de dahildirler.)

Heyeti âliye çalışmağa başladı. Ööf! Sen de! Heyeti âliye çalışıyor, sen karşıma geçmiş duruyorsun. Azıcık kimildansa! Ya bir rakı ver.. Hayır, hayır! Rakı verme, koko ver!

Koko ver de heyeti âliye iyi çalışsın, kah kah kah kah!

Ali Beyefendi o kadar təciz edildi ki şimdiden on bir kişiyi vali, otuz kişiyi mutasarrıf, doksan se-

ARA SIRA:

En cesur erkek!

En yüksek dağ, en geniş su, en muhteşem vapur, en korkunç gir-dap malûmdur. Türkiye güzeli, Avrupa güzeli, Amerika güzeli ve nihayet dünya güzeli de seçilmiştir. En uzun veya en kısa boylu adamı da tanıyoruz. Fakat küre üzerinde yuvarlanıp giden yedi yüz elli milyondan fazla erkek nüfus arasında en cesurumuz kim olduğunu bilmiyoruz. Tan gazetesi son nüshasının birinde bu en cesur erkeği bütün dünyaya tanıttı. Ben de vakit geçirmeksizin kendisini karilerime takdim ediyorum: Amerika Sıhhiye Komiseri Dr. Çarls Kraster!...

Doktor nasıl bir hareketle, ne gibi bir muvaffakiyetle erkeklerin en cesuru olmak mevkiine yükseliyor?.. Acaba Niyagara şelâlesini mi aşmış, Hindistan ormanlarındaki vahşi hayvanları emrine mi rametmiş, Cenubi Kutba gidip tek başına cadır mı kurmuş, ne yapmış?.. Hayır; bu adamcağız bunların hiç birini yapmamıştır, fakat bütün erkeklerin bihakkin en cesuru olduğunu isbata muvafak olmuştur. Çünkü... Çünkü kadımların dudaklarına boya sürmeleri için propagandaya girişmiştir!

Doktorun yüksek sesle ortaya attığı iddia şudur: Dudaklara sürülen kızıl boya; zehirdir, tıla olduğunu yeri tedricen eritir. Aynı zamanda sinek tutan kâğıtlar gibi mikropları yakalar, besler, üretir. Binaenaleyh kadınların elinden mühlik kalemi alınmalıdır ve dudakları zehirlemeden kurtarmalıdır.

Tan gazetesinin fıkra muharriri, zarif bir hayretle haykırıyor:

— Asri kadının elinden güzel-lestirici bir vasıtaya almağa kalkışmak ha, bu ne cür'et?.. Beşeriyet tarihinde elmas kadına tahrim eden, inciyi ondan uzaklaştıran, nermin parmakları zümürten mahrum etmekte istiyen bir babayığit görülmüştür. Halbuki ruj, her hangi bir kadının kolayca temellük ettiği ebebi bir gevherdir. Hizmetçinin gerdanlığı odur, mahviyetkâr daktilonun bileziği odur ve biz erkekler, çantasının kalemini çıkarıp minimumi ay-nasına bakabaka duadağına dilruba bir yakut konduran her kadında yarım ilâhe meharreti sezeriz, yarattığı nefis mücevheri de hayran hayran alkışlarız.

Sonra ilâve ediyor:

— Dudaklara sürülen boyanın sıhhi mahzurları var mıdır, yok mudur, münakaşa olunabilir. Lâkin cesur doktor, her şeyden evvel düşünmelidir ki bu mücadelesinde tek kalmak, kadın âleminin müttehit hücumu karşısında ezilip tarumar olmasi tehlikesine maruzdur. Kendisi, zevcesile istişare etmeden bu cüdele atılıyorsa, ilk darbeyi ondan yiyecektir.

İşte Dr. Çarls Kraster'i en cesur erkek mevkiine çıkararak mes'ele!... M. T.

Kat'ı alâka

Bir aralık gazeteminiz sey-yar muhabirliğini yapmış olan ve elyevm sıhhiyetle müşteğil bulunan Hidayet Beyin bir iki aydanberi gazetemizle alâkası kat'ı surette katedilmiş ve kendisinin gazetemize ait bir günâ vazifesi kalmamış bulunduğunu görülen lüzum üzerine ilân ediyoruz.

O gün eskisi gibi daireye gitti. Mühim bir kâğıt hakkında malûmat vermek için nazırın yanına girdi. Nazır kıncın beşte birini kimildatarak selâm verdi. İzahatı bir söz söylemeden dinledi. Yalnız eli ile otururuz işaretini yaptı ve Ali Bey söylerken o başka kâğıtlarla meşgul oldu.

Ali Bey işte buna fena halde içerlemişti. Bu nezaretin otuz senelik Ali B. ne otuz günlük nazırın bunu yapmış! Hiç ses çıkarmadan makamına döndü. Ufak memurların arkasından gülüşüklerini hisseder gibi oldu.

Fakat asıl bomba iki gün sonra patladı. Selânik'ten Vehap Beyefendi gelmişti. Vehap Beyefendi Cemiyetin en ileri gelenlerinden.

Gazeteciler etrafını sardılar. Bir sürü sorgu cevaptan sonra Ali Beyin namzetliğini sordular. Ve-

ANKARA MEKTUPLARI :

Hükûmete göre buhranın sebepleri ve çareleri

Ankara (Hususi) — Bütün dünya ile beraber memleketimiz de buhrandan muztarıptır. Bu hususta bizde de çok söz söylemiş ve yazılmış olmasına rağmen buhranın esbabı ve çareleri hakkında vazih ve insicamlı fikirlere az tesadüf ediliyor. Hele mahalli şartların ve hususiyetlerin tetkikine müstenit etraflı bir etüt neşredilmemiş gibidir. Bu itibarla bizdeki buhran edebiyatının hulâsasını yaparak «buhran nasıl görüyoruz?» sualine cevap araştıracağız değiliz. Daha müsbet olmak üzere hükümetin buhranın menşei ve sebepleri telâkkilerini hulâsa ederek mes'elenin daha ilmi bir zaviyeden münakaşasına yol açmak istiyoruz.

Bahis biraz akademiktir. Fakat tedbir olarak ileri sürülen ve kıymetleri hareket noktasına nazaran çok değişen çarelerin ne derece isabetli olduklarını tebarüz ettireceği için faydasına kanaiz.

Buhranın menşei ve sebepleri hakkındaki klâsik telâkki malûmdur: Sırf sınav buhranların tetkikinden doğan bu telâkkiye göre buhran istihsal fazlasından mütevellit bir hâdisedir. İstihsal ile istihlak arasındaki muvazene, istihsalın artmasından dolayı zaman zaman bozulur. Cemiyet için bazan pek elim neticeler tevhit eden bu hâdise, haddi zatında iktisadi ilerilemenin, iktisadi faaliyet ve hayatın mevcut diyetine delâlet eden normal bir vâkadan başka bir şey değildir. Eğer buhran olmayorsa iktisadi inkişafın durduğuna hükmetmek lâzım gelir.

Bu itibarla buhranlar, mevcudiyetini bize tasdik ettiren bir aben kanununa tevfik her mütakâmil iktisadi camiada mütemadiyen tevali edecek ve her defasından muvazene tekrar teessüs ederek beşeriyet terakki yolunda ilerleyecektir. 19 uncu asrın her on senede bir muntazaman tekrâr eden buhranları iktisadi tekâmülün seyrini durdurmamıştır. Binaenaleyh buhranlardan yılmağa mahal olmadığı gibi çare aramağa da lüzum yoktur, buhranların çaresi bizzat buhranlardır.

Gene malûmdur ki liberal mektebin bu nikbin ve artık pek az taraftar bulan nazariyesine mukabil çok bedbin olan sosyalist nazariye, tam manasile zıt bir münteha teşkil eder. Sosyalistlere göre müstehtliklerin ve bahusus müstehtlikler ekseriyetini teşkil eden amelinin alm kabiliyetinin istihsal nisbetinde artmamasıdır ki buhranları tevhit etmektedir. Yani buhran haddi zatında istihlak noksanından ileri gelen bir hâdisedir. Fabrikacıların, onları finanse eden büyük mali müessesatın istihsalın namütenahi artmasında menfaatleri vardır, diğer taraftan amele adedi çoğalmakta ve ücretlerin azlığı istihsal ile istihlak arasındaki muvazenesizliği gittikçe şiddetlendirmektedir. Bu gidile buhranlar sık sık tekrâr eder hâd bir rejim kendi kanunları içinde mahvolup gidecektir.

Bu mürit telâkkilerin ortasında buhranların istihsale fazla sermaye yatırılmasından mütevellit olduğunu ileri süren, çare olarak büyük kredi müesseselerinin ve devletin murakıp ve nazım rollerini gösteren mutedil telâkki ve nihayet buhranın istihsal

fazlasından husule geldiğini kabul eden, fakat aynı zamanda serbest rekabet rejiminin icaplarından az çok inhiraf ederek müstahsillere - buhranların vahim neticelerinden kendilerini bizzat korumaları için - aralarında kartel teşkilini tavsiye eden diğer bir telâkki vardır.

Yeni izah tarzları ise daha amelî hedeflere müteveccih oldukları için bilhassa içinde bulunduğumuz büyük buhrandan ve dünya iktisadiyatının bugünkü çok girift ve mudil mekanizmasından mülhem olarak buhran menşelerinden ziyade tezahürleriyle izaha mütemayıldır.

Misal olarak beynelmîl parlâmentolar konferansına verilen raporlardan birinde sayılan esbabı naklediyoruz:

- 1 — İstihsalın artması.
- 2 — Bazı piyasaların kapanması (Rusya, Çin ilâ..)
- 3 — Bir çok memleketlerde istihlak kudretinin azalması.
- 4 — Amerika'daki iktisadi temevvücatın dünya iktisadiyatına tesirleri.
- 5 — İstihsal tekâmül ettiği halde ticaret eşyasının tevziinin ademi tekâmülü.

Mukayeseye imkân vermek maksadıyla yaptığımız bu hulâsadan sonra hükümetin telâkkilerine geçebiliriz.

Hükümetin buhran hakkındaki fikirlerini kısmen Mecliste dinlemiş, kısmen de hareketlerinden evvel bizi kabul etmek lütfunda bulunan muhterem İktisat Vekili Beyin izahlarından öğrenmiş bulunuyoruz.

Hükûmete göre: «Buhran istihsal fazlası ve istihlak noksanı ile tezahür ediyorsa da menşei ve sebep bunlar değildir. Buhranın menşei muasır iktisadiyatın bünyesindeki kusur ve noksanlardır. Muasır iktisadiyat liberal mektebin vazettiği serbest rekabet kanununun hâkimiyeti altında bulunuyor. Fakat serbest rekabet rejimi artık istihsalin ve muvazenenin nazımı olmaktan çıkmıştır. Bugün sipariş üzerine mal istihsalına, yani istihsal ile istihlakı tevzine imkân kalmamıştır. Makine ve fabrika istihlak pazarlarının ihtiyacını düşünmeksizin mütemadiyen çalışmak lâzımdır. Onun durması bir taraftan sermayenin zararını, diğer taraftan işsizliği tevhit edeceği için amelinin zararlıdır. Bu suretle fabrika çalışacaktır. Diğer cihetten tarihi tekâmül neticesi olarak iktisadiyatta başka bir hâdiseye görüyoruz. O da hususi menfaatler sahasının genişlemesi, bir çok kütlelere şamil ve onlar arasında müsterek menfaat haline inkılâp etmesidir. Dairesi genişleyen bu hususi menfaatler umumî menfaat haline gelmiş olmasına rağmen bugünkü iktisadi rejimin bünyesinde hususi menfaat muamelesi görmekte ve ferdî menfaatlerin teşekkülleri tarafından, yani anonim şirketler tarafından idare edilmektedir.

Sanayi kapitali de banka kapitalinin tağallübü altına girmiş ve bulunmaktadı. Bunlar umumî menfaat haline gelmiş olan bu hususi menfaatleri ferdin hodgâmlılarından ilham alarak idare etmektedirler. İşte buhranın menşei budur! Halbuki bugünkü iktisadiyat, bilhassa milli hudut dahilinde uzlaşmayı, tesanüdü istilzam eder.»

Görülüyor ki bu izah tarzı, ser-

HEM NALINA MIHINA

Şikâyet illeti!

Dün, idarehanemize iki zat geldi, bir şikâyetnameleri vardı, ricacı ve hürmetkâr bir lisanla bu şikâyetnamelerinin gazete-yedercini istediler. Bu uzun yazıyı okudum. İçinde şöyle bir cümle vardı:

«İşte istirhamımız bundan ibaret olduğu halde gazetelerimizin bu maksadla lâyihle anlamıyarak bizzat neşriyatla gerek hükûmeti, gerekse ekfârî umumiyeyi yanlış yola sevketmeleri dahi biz zavallıların aleyhine netice vermektedir.»

Hem bizden şikâyetçiler, hem bizden ricacılar! Daha garibi, gazetelerden neşrinden bir şifa beklidikleri yazıda da gazetelerin aleyhinde bulunuyorlar.

Ya, biz ne diyelim?
Gönüldendir şikâyet, kimseden feriyadımız yok!

Küba isyanı

Havana 13 (A.A.) — Hükümet bugün neşrettiği bir tebliğde askerî kıtaatın Cejas Del Negro'da Luis Deltozso kumandasında altında 200 kadar asi ile çarpıştığını bildirmiştir. 14 asi ile bir köy bekçisi ölmüş, 26 asi yakalanmıştır.

best rekabet rejiminin tenkidine müstenit olan bir izah ve bu noktadan sosyalist nazariye ile bazı müşaheretler arz ediyor. Fakat derhal ilâve edelim ki onun hedefi mülkiyeti şahsiyeyi yıkmak değildir, bilâkis mülkiyeti şahsiyeye ve şahsi teşebbüse istinat eden bugünkü iktisadi nizamın arzettiği anarşik manzarayı kaldırmak, yani buhranın temadi ve tevalisinin önüne geçmektir.

Çareye gelince hükûmete göre esaslı çare şudur: «Buhranın menşei ve sebebi muasır iktisadiyatın uzviyetindeki bu anarşik esastır. Binaenaleyh buhranın izalesi için bu anarşik esası kaldırmak ve tesanüdü istediği müeyyideyi bu tesanüde dahil uzviyetlerini irtikâle vücade getirip teşkilâta bağlamak lâzımdır.» Yani milli iktisadi bir vahdet halinde toplamak, bütün iktisadi kuvvetleri birbirine bağlayacak şekilde bir teşkilâta mazhar kılmak mevzuu bahisdir ve hükümet bu noktada üzerinde çalışarak Meclisin önümüzdeki içtimaına bazı teşkilât lâ-yihaları getirecektir.

Denecek ki «buhran beynelmîl bir buhrandır. Buna karşı milli teşkilât ile büyük bir şey yapılamaz!» Hükümet te aynı kanaattedir. Fakat beynelmîl tesanüt ve beynelmîl teşriki mesai için evvelâ milli bir vahdet ve milli bir teşriki mesai şarttır.

Hulâsa edilirse denebilir ki hükümet, istihsalin istihlak ile tevzini, yani bozulan muvazenenin iadesi için müstahsillerin teşkilâtına baş vurmak zarureti görüyor. Cemiyeti Akvamın, parlâmentolar itihadi konferansının buhrana karşı belli başlı tavsiyeleri de milli ve bunların itihadından müteşekkil beynelmîl karteller teşkilidir. İstihsalın bu suretle tahdidî yeni bir fikir değilse de devletlerin kartelleri ve tröstleri şimdiki kadar hoş görmelerine ve şiddetli mevzuat vazederlek takip etmelerine nazaran bu teşekküllere buhranın sevkile gösterilen hüsnü kabul yeni ve çok şayanı dikkat bir hâdise teşkil etmektedir.

ALI SÜREYYA

hap Beyefendi şu cevabı verdi: — Cemiyeti mukaddese itimada lâyık gördüğü arkadaşların namzetliklerini tercih eder.

Bu tarzı cevap Ali Bey için müthiş bir şeydi. Gazeteler gene sordular:

— Ali Bey itimada şayan değil mi?

— Hangi Ali Beyden bahsediyorsunuz?

— Aman efendim, herkesçe meşhur. Daha geçende Selânik'te idi.

— Bu isimde hamiyetmendânı ihvandân bir kimseyi tanıyıyoruz!

Gazeteciler biraz daha kurcalamak isteyince Vehap Beyefendi hiddetli bir tavırla:

— Allah Allah! Dedi. Devri kahharı istibdatla canla başla çalışmış bir adamı bize zorla mı tanıtmak istiyorsunuz?!

Ali Bey bitmişti. Ali Beyefendi

mahvolmuştu. Bu bilmeyiz, tanımayız tarzında söylenen sözler, adeta merkezi umuminin ağzından söylenmişti.

Ali Bey işin nereden geldiğini anlamıştı. İki ay evvel Ali Bey, ecnebi bir imtiyazlı şirketten mühim bir rüşvet alan muhasebecisini kovup mahkemeye vermişti. Muhasebeci, Vehap Beyden iltimas getirdi, dinlemedi. Vehap Bey gelip bizzat rica etti, dinlemedi. Çünkü Ali Bey bu işte Vehap Beyin, hemşerisi olan muhasebeci ile ortak olduğunu biliyordu.

Vehap Bey politikacı tehditlerine sapınca Ali Bey kulağına eğilmişti:

— Vehap Bey; demişti. Cemiyet erkânından değil ya, Allahın damadı olsan nafile. Paraları nasıl paylaştığınızı biliyorum.

Vehap Bey sapsarı dışarı çıkmıştı.

Bu darbe ondandı. Fakat koca, kalabalık bir merkezi umumi nasıl olur da bir tek Vehap Beyin tesirine boyun eğer? Onların da şahsiyetleri, ekfârı, mantıkları, gözleri yok mudur? İşte Ali Beyin buna aklı ermiyordu. Demek o güzide kalabalık sahtekâr insanlardı. Ali Beyi bu suretle aldattılar.. Fakat tavsiye ettiği İrfan'ı mebus yapmalarına sabıttı ki aldatma- mışlardı. O halde? O halde de ziyif adamlardı. Hırsız, rüşvetçi, çantacı Vehap hespine galebe çalmıştı. Binaenaleyh böyle zayıf, iradesiz bir heyetle çalışmaktan sa kendi vazifesinden başka şeye karışmamak... Buna karar ver-di.

İntihaptan sonra merkezi umumi İstanbul'a geldi. Ali Beyi davet etti. Daveti kabul etmedi. İsrar ettiler gitti ve açık söyledi:

- Mabad, var -

Emlâk ve Eytam Bankası İlanları**Pazarlıkla Satılık Emlâk**

Mevkii ve nev'i
Büyükağa Nizam'da Seferoğlu köşklü.
Beyoğlu Nişantaşı maamüstemilat Ekmek Fabrikası.
Galata'da Ömerabıt hanına giden sokakta 16, 18, 20, 21 numaralı eski Bahriye lokantası binası.
Şişli - Büyükdere caddesi 401 numaralı garaj.
Balâda muharrer emlak bedelleri peşinen veya mukassaten tesviye olmak suretiyle ve pazarlıkla satılacağından taliplerin 29/8/931 c. 1. maddesi günü saat on altıda şubemize müracaatları.

Gayrimübadiller Takdir**Komisyonu Riyasetinden:****Bono talimatı**

4 nisan 928 tarihli kanuna merbut haziran 928 tarihli talimatnameye müstenit (Bono talimatı)

1 - Haziran 928 tarihli talimatnamedeki eşkale göre istihkakları olan gayrimübadil Türk'lere Maliye Vekâletince bono ve...

2 - Bu bonolar hâmiline ait ve kıymeti üzerlerinde yazılıdır. Bu bonolarla hak sahipleri tarafından istimal olunabileceği gibi eşhas ve kesesata da devr ve ferağ olunabilir.

3 - Bono hâmilleri, Türkiye'de Yunan'lılardan kalan emvalin ve Maliye Vekâletince 1771 numaralı kanuna müsteniden mübadil emvalinin irae olunacak malların satışına iştirak ve bedellerini bono suretiyle tediye ve mahsup ettirirler.

4 - Bonolar kusura ihtiva etmiyerek yüz, beş yüz, bin, on bin liralık olarak ihzar ve merkez veya İstanbul'da âlakadarlara tevzi edilir. Tevzi tabii değildir. Ve ziyal halinde yenisi verilemez.

5 - İstihkak sahibi Türk'ler veya resmi vekilleri gayrimübadil ve emvalini ve komisyonların verdiği mazbatayı ibraz ve hüviyetlerini tasdik ederek koçanını imza mukabilinde bonoyu teslim ederler.

6 - Birden ziyade hak sahibine ait mazbatalarda muharrer istihkak âlakadamların muvafakati halinde tefrik edilmeksizin mazbata yekünü müsteniden, eski halde salâhiyyettar mehakime verilerek ilâma müsteniden tayin olunacak nisbet ve miktar dahilinde olarak bonoya raptelendirir.

7 - Ekseriyeti Ziraat Bankasınca idare edilmekte olan emval banka emvali marifetile ve peşin bedel ile satılır. Muhammen kıymeti beş yüz liraya kadar olanların ihalesi aleni müzayede ile ve daha fazla kıymette bulunanları kapalı zarfladır.

8 - Bedeli yirmi bin lirayı geçen emvalin ihalesinde hazinenin muvafakati alınır.

9 - Müzayedeye iştirak edip uhtesine mal ihale edilenler bonolarını banka şubesine tevdi ederler. Bedelleri bankaca tutulacak hesabı mahsusuna kayıt ve malın bedeline mahsubu icra edildikten sonra tahsilatın on beş günde bir irsaliye ile banka idarei umumiyesine tevdi edilir.

10 - Bunlardan hazinece idare edilmekte olan emvalin satışını mevzuatı satış komisyonlarınca usulen icra edilir. Ve bu malları satın alanlara bonolar bütçe hesabına ve esas defterine karıştırılmıyarak muhasebe tutulacak hususî bir deftere kayıt ve malın bedeline mahsubu icra edildikten sonra zımbalanarak ay gayelerinde bir irsaliye ile hazineye hususî kalem gönderilir.

11 - Maliyece satılacak emval 22 nisan 931 tarih 10823 - 76 numaralı kanunla umumiyenin 6 ncı maddesinde gösterilen mallardan bir kısmınıdır.

12 - Banka idarei merkezîyesinde satış mukabilinde toplanan bonolar her ay gayesinde Maliye Vekâletine tevdi olunarak koçanlar ile tahsil ve hesabı mahsusta cemolunur.

13 - Bono hâmilleri yüz liradan noksan olan kusura satışlarda tahakkuk tediye ederler.

14 - Haziran 928 tarihli talimatnamenin 11 inci maddesi veçhile istihkak nisbetini tayin ve buna ait tedbirleri itihaz Maliye Vekâletince aittir.

15 - Maliye Vekâleti Celilesince ihzar ve irsal edilmiş olan bono talimatı yukarıda yazılmıştır.

16 - İşbu talimat dairesinde verilecek bonoların nisbeti gayrimübadillerin tahakkuk eden istihkaklarının şimdilik yüzde yirmisidir.

17 - Bono tevziatına evvelâ arazi ashabından başlanacak ve takdirî kıymet işleri tekemmül eden musakkafat sahiplerine yapılacak tevziyatı bunu takip edecektir.

18 - Evvelce yapılan tevziatta fazla mehuzatı olanların fazla alacakları mebalîğ bono istihkaklarından tevki ve mahsup olunacaktır.

19 - Tahmin heyetlerince yapılmış olan masarif mahallen takdirî kıymet talebinde bulunmuş olanların istihkaklarından mahsup olunacaktır.

20 - Tevziata ne gün başlanacağı bu günlerde ayrıca ilân edilecektir.

BİR ALMAN RADYO FABRİKASI**Mümessil arıyor**

Ancak ciddi ve muteber ve iyi teşkilâtı olan ticarethanelerin teklifleri şayanı kabuldur. Zirdeki adrese yazılması:
M.D. 351 a Rudolf Mosse Bucarest.

Kocaeli Daimî**Encümeninden:**

Kandıra - Kefken yolunda vücut getirilecek 20669 lira 74 kuruş bedeli keşifli şose inşaatı 26 ağustos çarşamba günü saat on beşte ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Talip olanların mezkûr tarihte 1650 liralık teminatı muvakkate ile ehliyeti fenniye vesikalarını ve Ticaret Odası vesikasını teklif mektubile birlikte münakasa kanunundaki tarifât veçhile Kocaeli Vilâyeti Daimî Encümenine vermeleri ve şartnamesinin Kocaeli Başmühendisliğinden istenmesi.

Mülkiye Mektebi**Kayıt ve kabul şeraiti****Mülkiye Mektebi Müdürlüğünden:**

Mülkiye mektebine kayıt ve kabul şeraiti atide gösterilmiştir:

A - Yaşı 18 den küçük ve 25 ten büyük olmamak, tam devreli lise mezunu bulunmak, tahsile mâni bir hastalığı bulunmamak (ağır ceza veya haysiyet ve şerefi muhil bir cürümlerle mahkûm olanlar mektebe kabul olunmaz.)

B - Taliplerin hüviyet cüzdanı, tahsil derecesini gösterir şahadetname veya tasdikname, altı adet 4,5 X 6 büyüklüğünde fotoğraf, sıhhat raporu, çiçek aşısı ilmi haberlerini bir istidaya ilâştirerek cumartesi, pazar, perşembe günleri Yıldız'da kâin mektep müdürlüğüne saat odan dörde kadar müracaat etmelidirler.

Müracaatin nihai müddeti ve taşrada bulunanlar için filen isbatı vücut zamanı 30/9/931 dir. (Evrakı müsbitenin asılları tevdi olunmak icap eder. Ve mektep idaresince yaptırılacak muayene neticesi esastır.)

C - Taliplerin adedi mürettep miktardan fazla olursa aralarında türkçe, felsefe, içtimaiyat, riyaziyat, tabiiyat, tarih, coğrafya, lisanı ecnebi derslerinden müsabaka imtihanı yapılır. Derslere başlanıldığı tarihten itibaren iki hafta müddetle mektebe devam etmeyenlerin kayıtları terkin edilir.

İstanbul Evkaf**Müdürlüğünden:**

Guraba hastanesine lüzumu olan iki yüz yetmiş beş kalem eczayı tıbbiye (1 ağustos 931) tarihinden itibaren kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Talip olanların şeraiti anlamak ve ecza defterini görmek üzere her gün Levazım idaresine ve ihale günü olan 22 ağustos 931 cumartesi günü saat on altıda dokuz yüz elli üç lira teminatı muvakkate akçesi ve teklif mektubu ile birlikte idare Encümenine müracaatları.

İstanbul Evkaf**Müdürlüğünden:**

Edirne'de Sultanselim, Üç şerefeli, Süleymaniye, Beyazıt ve Mura-diye camilerinin minare külâhlarla tamirâtı sairesi (8/8/931) tarihinden (29/8/931) tarihine müsadif cumartesi günü saat (14) te ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Teklifat mezkûr tarih gün ve saate kadar İstanbul Evkaf Müdüriyetinde idare Encümenine tevdi edilecektir. Teminatı muvakkate akçesi miktarı (iki bin altı yüz) liradır.

Münakasaya taluz bu gibi işlerde ihtisası olanlar dahil olabileceklerdir.

İnşaat şartnamesini almak ve malûmatı mütemmimce ahzylemek üzere talipler İstanbul Evkaf Heyeti Fenniyesine müracaat edebilirler.

Aksaray Vilâyetinden:

1 - Aksaray - Arapsun yolunun muhtelif kilo metrolarında inşa olunacak muhtelif açıklıkta (32) adet beton arme tabiiyelî menfezler inşaatı (25939) lira (14) kuruş bedeli keşifle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 - Bu inşaatatı evrakı keşfiye ve şeraiti fenniye ve umumiyeyi görüp izahat almak isteyenlerin Vilâyet Nafia Başmühendisliğine müracaatle yevmi ihaleden bir hafta evvel ehliyet vesikalarını ibrazla mecbur bulundukları.

3 - Münakasa 6/8/931 tarihinden 6/9/931 tarihi olan pazar gününe kadar 30 gün müddetle devam edeceğinden ve aynı günün saat 16 sında ihalesi yapılacağından taliplerin müzayede ve münakasa kanununun madde mahsusası ahkâmına tevfi kanen yevmi mezkûrda muayyen saatte Encümeni Daimî Vilâyete müracaat eylemeleri ilân olunur.

Maarif Vekâletinden:

Ankara'da inşa edilmekte olan Gazi Muallim mektebi jimnastik salonuna ait kalorifer tesisatı 29/7/931 tarihinden itibaren üç hafta müddetle kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Münakasaya iştirak edecek olanlar, münakasa şartnamesi, fenni şartname, proje ve mukavelename suretlerini tedarik etmek üzere bu gibi büyük tesisat yapmış olduklarına dair fenni ehliyetnamelerini hâmil oldukları halde Maarif Vekâleti İnşaat dairesine müracaat edebilirler. İhale Maarif Vekâletinde toplanacak olan inşaat komisyonu tarafından icra edileceğinden taliplerin ihale günü olan 19/8/931 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te müzayede, münakasa ve ihâlât kanununa göre ihzar edecekleri teklif mektuplarını mezkûr komisyona tevdi edeceklerdir.

Karacabey Harası**Müdürlüğünden:**

Keşif bedelleri mecmuu yirmi bir bin üç yüz yirmi lira otuz beş kuruş ibaret bir memur evi ile iki koyun ağılı 31/8/931 pazartesi günü saat on beşte ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya vaz edilmiştir. Şeraiti anlamak, keşif ve plânları görmek isteyenlerin her gün Hara Müdürlüğüne müracaatları ve talip olanların da teklif mektuplarını ve ehliyet vesikalarını ve yüzde yedi buçuk teminat akçesini hâmil olduğu halde ihale günü muayyen vaktinde Hara merkezinde hazır bulunmaları ve bundan evvel iki memur evi, iki koyun ağılı ve bir laboratuvar inşaatı için verilen ilânın hükmü olmadı.

Galata İthalât Gümrüğü**Müdürlüğünden:**

Mülga Galata Paket gümrüğü ambarında mevcut bulunan kolilerin müddeti kanuniyesinin hitamına pek az bir müddet kalmış olduğundan müddet mezkûrenin hitamından evvel ashabının müracaatle eşyalarını almaları ilân olunur.

Devlet Demiryolları İlanları

H. P. Mağazasında mevcut takriben 40000 adet boş çimento çuvalı müzayedeye vaz edilmiştir. Müzayede 17/VIII/31 tarihine müsadif pazartesi günü saat 10 da icra olunacaktır. Talip olanların bu bapta şeraiti anlamak üzere her gün Haydarpaşa mağazasına müracaat edebilecekleri ve yevmi mezkûrda da müzayedeye iştirak eyleyebilecekleri ilân olunur.

İsparta Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 - Bedeli keşfi altı bin iki yüz altmış bir lira altmış beş kuruş ibaret İspartakule Önü - İğridir arasında müceddeten yapılacak beş menfezle tabelyaları beton armeye tahvil olunacak diğer beş menfez ve köprülerin inşası kapalı zarf usulile münakasaya kanuldu.

2 - Kapalı zarf usulile münakasaya iştirak edecekler erbabi vukufat olduklarına dair Nafia dairesinden muta şahadetname ve Ticaret Odası vesikalarını ve sahibi sermaye olup bu gibi inşaatatı bulunmamış ve bu kabil inşaatatı anlamadıkları takdirde inşaatın hitamına kadar müteahhit talip refakatinde bir fen memuru bulunduracaklarına dair Noterden musaddak bir taahhütname itasına mecburdur.

3 - Teklifnameler kaç liraya talip olduğuna dair birinci maddedeki sarahat dahilinde yazılarak talip tarafından imzalanacak ve mühürlü bir zarf içerisine konup zarfın üzerine talip ismini yazacaktır, zarfı kapıyacaktır. Zarf başkaca teminatı muvakkateye ait banka teminat mektubu ile ikinci maddede istenilen resmi evrakla beraber mühürlü bir zarf içerisine konacak ve işbu zarf üzerine teklifnamenin yalnız işe ait olduğu işaret olunarak mühürlenecektir.

4 - İhale müttehhitte tebliğ gününün inkizasından itibaren müteahhit on beş gün zarfında işe başlamağa mecburdur.

5 - Müddeti inşaat kânunuevvel 931 iptidasına ve teşrinisani 931 gagesine kadardır.

6 - Şartname ve keşifnameleri görmek veya sureti musaddakalarını almak isteyenlerin İsparta Nafia Dairesine müracaatları lâzımdır.

7 - İhale muamelesi 23 ağustos 931 pazar günü saat 15 te İsparta Daimî Encümeninde icra edilecektir.

Çanakkale Dokuzuncu Jandarma Efrat Mektebi Müdürlüğünden:

1 - Çanakkale 9 No. Jandarma mektebi talebe efradının 1 eylül 931 tarihinden ağustos 932 gagesine kadar bir senelik işelerine muktazi 165000 kilo ekmek 2/8/931 tarihinden itibaren yirmi dört gün müddetle kapalı zarf ile münakasaya vaz edilmiştir.

2 - Ekmeğin ihalesi 25/8/931 salı günü zevali saat on dörtte Vilâyet dairesinde icra kılınacağından ihaleden evvel mektep idaresine müracaat eden taliplere derhal şartnameler mektep müdiriyyetinden verilir.

3 - Münakasaya iştirak edecek taliplerin verecekleri teklifnameler şartnamedeki şerait dahilinde verilecek fiyat yazı ve rakamla ve okunabilmesi için açık yazılacaktır.

4 - Bedeli muhammenin % 7,5 teminatı muvakkatesi sandık makbuzu veya hükümetçe maruf banka makbuzu kıymeti muharreresi üzerinden istikrazî dahili tahvilâtile borsa fiyatından % 10 noksanile sair millî esham ve tahvilâtın teklifname ile birlikte ikinci bir zarfa koyarak komisyon riyasetine birer makbuz mukabilinde verilecektir.

İsparta Vilâyeti daimî Encümeninden:

1 - İsparta - İğridir yolu üzerinde 20 - 32 + 500 kilometreler arasında muhtelif mevkilerde 784 metre mik'abı kum ihraç ve nakliye ve ferişesi beher metre mik'abı 118 kuruştan 925,11 lira ve 7840 metre mik'abı kırılmış ve döşenmiş taşın silindirajın beher metre mik'abı 35 kuruştan 2744 lira ki cem'an 3669,11 kuruş bedeli keşifli ameliyatı 23 ağustos 931 pazar günü saat 16,30 da ihale edilmek üzere aleni münakasaya konulmuştur.

2 - Taliplerin keşifnameyi Vilâyet Nafia daireslerinden almaları ve görmeleri ve tetkik etmeleri lâzımdır.

3 - Münakasaya iştirak için Ticaret Odası vesikaları teminat mektupları inşaatın devamı müddetince nezaret edecek fen memuru bulunduracaklarına Noterden musaddak taahhütname ile İsparta Daimî Encümenine müracaat etmeleri lâzımdır.

4 - 5000 metre tul üzerindeki keşifname veçhile yapılması lâzım gelen ameliyat yani 4000 metre mik'abı silindiraj kânunuevvel 931 nihayetine kadar müteahhit tarafından ikmal edilmiş bulunacaktır.

5 - Diğer 4800 metre tul üzerindeki ikmal edilmiş bulunacaktır silindirajı da 30 nisan 932 gagesinde bitirilmiş olacaktır.

6 - İhaleyi takip eden 20 inci günde müteahhit işe başlamak mecburiyetindedir. Teşrinievelin birinci gününe kadar kumlarını şose üzerinde ameliyat mevki ve mahallene nakletmiş bulunması meşrutur.

7 - Tediye Vilâyet merkezinde ve her ayın on beşinde vuku bulacaktır.

Kocaeli Vilâyetinden:

Vilâyetin muhtelif yollarındaki ocaklarından taş ihraciyesi münakasaya konmuş idi. Bu kere görülen lüzum üzerine bundan sarfınazar edildiği ilân olunur.

Çanakkale Üçüncü Jandarma Efrat Mektebi Müdürlüğünden:

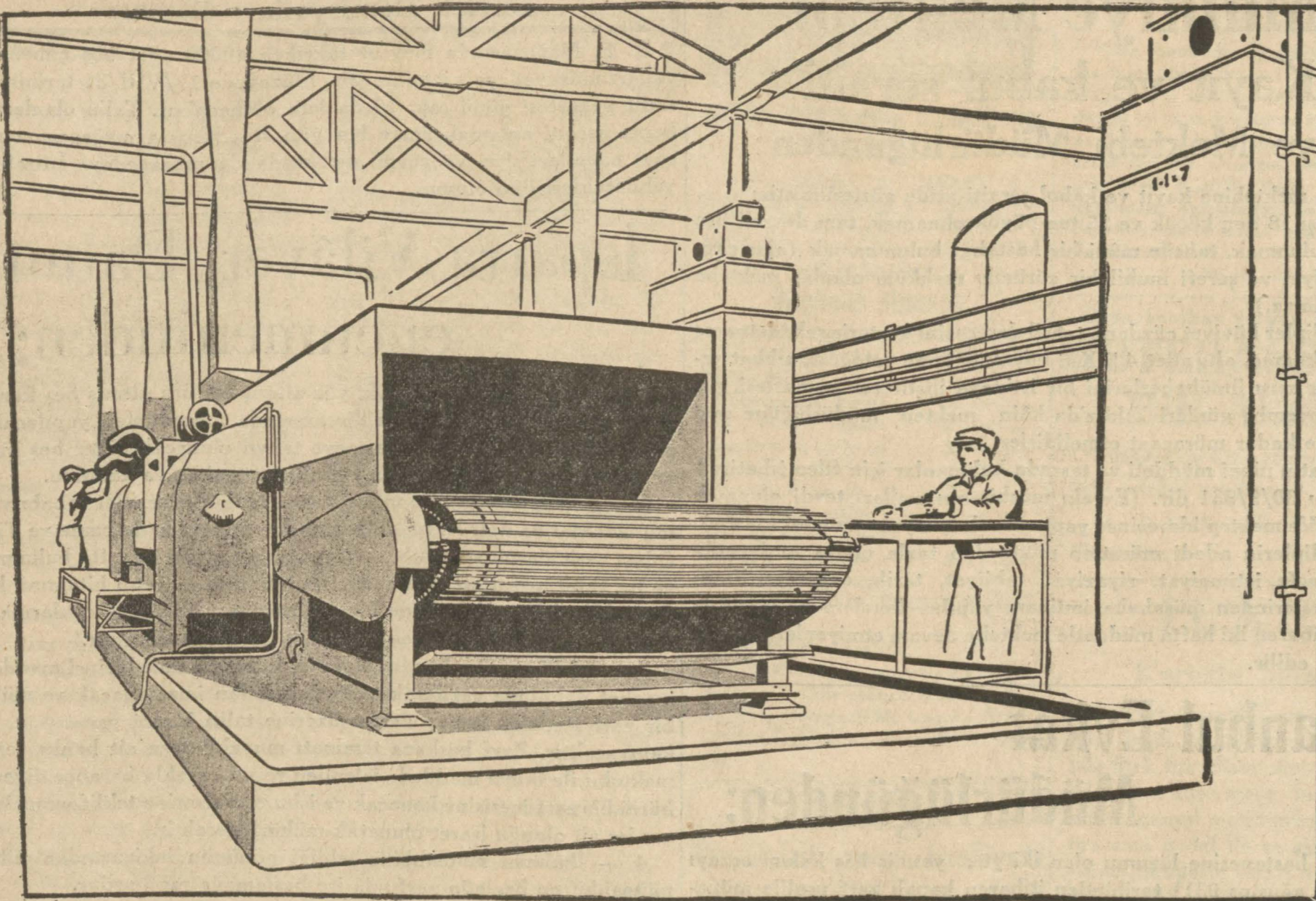
Kilo
165000 Ekmek

1 - Çanakkale 3 No. Jandarma mektebi talebe efradının 1/9/931 tarihinden 932 senesi ağustos gagesine kadar bir senelik işelerine muktazi (yüz altmış beş bin) kilo ekmek 1/9/931 tarihinden itibaren 24 gün müddetle kapalı zarfla münakasaya vaz olunmuştur.

2 - Ekmeğin ihalesi 25/8/931 salı günü zevali saat on dörtte Vilâyet dairesinde icra kılınacağından ihaleden evvel mektep dairesine müracaat eden taliplere derhal şartnameler verilir.

3 - Münakasaya iştirak edecek taliplerin verecekleri teklifnameler şartnamedeki şerait dahilinde verilecek fiyat yazı ve rakamla okunabilmesi için açık yazılacaktır.

4 - Bedeli muhammenin % 7,5 teminatı muvakkatesi sandık makbuzu veya hükümetçe maruf banka makbuzu kıymeti muharreresi üzerinden istikrazî dahili tahvilâtile borsa fiyatından % 10 noksanile sair esham ve tahvilâtın teklifname ile birlikte ikinci bir zarfa koyarak komisyona birer makbuz mukabilinde verilecektir.

İstanbul, Tophane Fabrikasında Çelik ne Suretle Yıkılmaktadır

FORD fabrikalarında imâl edilen mamûlâtın ne derecede bir fevkalâdelikle imâl edildiklerine dair dünyanın her tarafındaki makina mütefenninleri pek sayan hayret ifadatta buldukları gibi bu bapta müfit ve mühim yazılar yazılmaktadır. Ford gemilerinden tahliye edilen hâmi melzemeler bir takım ameliyata maruz bulundurulduktan sonra ne suretle otomobil haline kalp edildiğine dair bu zeyat son derece bir alâka kesp etmişlerdir.

Yukarıdaki resimde irae edilen makine muhtelif çelik parçalarını mîne işleme furunlarına nakiletmezden evvel yıkamaktadır.

Bidayette otomobilleri imâl ederken çelik parçaları tathir ve yıkamak için bir çok hususî işçiler istimal edilmekte idi. Fekat, Ford mühendislerinin mütemadi sayü gayretleri muhassalası olarak keşf edilen yeni ve elektrikle tahrik edilen yardımcı makinaların inanesile bu parçalar hususî tathirât kazanlarına sür'atle nakl edilerek gayet temiz bir surette yıkandıktan sonra ikinci ameliyât olan mîna işleme için hazır bulundurulmaktadır.

Azîm bir derecedeki Ford mamûlâtını sür'at ve suhuletle imâl edebilmek için yeni sistemlerin tatbiki üzerine mîna işleme furunları çelik tathirât makinalarının bulunduğu mevkiâ yakın olarak tertip edilmiş olup tathirât makinalarında tathir edilen çelikler diğer yardımcı makinalar inanesile mîna işleme furunlarına ikinci ameliyât için sür'atle nakl olunurlar, ameliyâta bu suretle devam edilerek mezkûr parçalar Ford otomobillerine teçhiz edilebilecek bir hale kalp edilmektedir.

İşte diğer Ford fabrikalarında icra edildiği gibi, her bir fırsatta İstanbul Tophane fabrikasında dahi cılâlî aksamin tathir ve mîna işlenmesine tabî tutulması ameliyatta inkisafî iltizam ettiğinden bu memleketin sanayiini terakki ettirmeye badi olmaktadır.

Binaenaleyh, gerek hususî, taksî, ve kamyon sınıfı gibi yalnız Ford otomobillerinin haiz bulunduğu şöhretsuâr mezayaları olan kifayet ve mukavemetten maada sizce nazarı dikkate alınacak esbap mevcuttur.

DIKKAT: Bu malûmat Tophane Ford fabrikası teşkilâtı hakkında tertip edilen makalâtın dördüncü faslını ihtiva etmektedir.

Emsa'i olmıyan bir yenilik

Güzel olmak derdi artık halledilmiştir denebilir.

"BEYNELMİLEL" (Enternasyonal) alâmetli tıraş bıçakları fevkalâde daimî bir tatlılıkla her gün tıraş olabilirsiniz.

Alman tarakki ve san'atının bir nümunesi olan işbu "Superproduction" ve lüks bıçaklar yalnız "BEYNELMİLEL" rekabet için piyasalara çıkarılmıştır. Ve bir adedinin fiyatı ise Türkiye'de 7 1-2 kuruştur.

Bir "Beynelmilel" bıçakla uzun müddet aynı tatlılıkla mükemmel tıraş olabilirsiniz. Bu şartları bıçakların üzerindeki 1-4 yazılı numaraları sırası ile takip edersiniz, numaraları değiştirmekle bıçakların her tarafı müsavi aşınır. Ve keskinliği devam eder. Bir tecrübe ile bu bıçaklardan daha üstün bıçak olmadığını o saat anlayacaksınız. Her yerde bulunur.

Yegâne bayii: Galata, Kürkcübaşı Han No 21

Silindir taşıyıcısı (Rektefiye) aranıyor

Yeşilköy Hava Gd. Kç. Zb. Mk. Müdürlüğünden :

Eskişehir Tayyare tamiranesi için Taşlama makinesi anamili taşıyıcısına (Rektefiye) mahiye (150) lira ücretle sahibi ihtisas bir ustaya ihtiyaç vardır. Mezkûr mahalle talip olacakların Yeşilköy'de Hava Makinist Mektebinde imtihanları icra kılınmak üzere mezkûr mektep müdürlüğüne derhal müracaatları.

Dr. ALİ VAHİT BEYİN

YILDIZ Çocuk Unu

Hububatın fosforlu maddelerini ve vitamini havidir. Kolay hazmedilecek şekle konulmuştur. Bunun için bilhassa zayıf ve aptesi bozuk ve kemik hastalığı olan çocuklara mükemmel bir gıdadır. Bu un ile beslenen çocuğun kilosu şayani hayret derecede artar. Umumi deposu: Hasan Ecza deposu

Üsküdar Amerikan Kız Lisesi

Mektep eylülün 17 inci perşembe günü açılacaktır. Kayıt ve kabul için ağustosun 28 inci cuma gününden itibaren salı ve cuma günleri müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

Zonguldak Baytar

Müdürlüğünden :

Damızlık Aygır deposu hayvanatı için muktazi (11,520) kilo Yulaf, (11,520) kilo ot, (5000) kilo saman, (400) kilo kepek, (300) kilo kuru üzüm ve (22) kilo tuzun 19 ağustos 931 tarihine müsadir çarşamba günü Encümeni Vilâyetçe ihalesi icra kılınmak üzere münakasaya çıkarılmıştır. Nümunelerini görmek ve tafsilât almak isteyen taliplerin Encümeni Vilâyete ve Baytar dairesine müracaat etmeleri ilân olunur.

HAKİKİ RADIUM

EMSALSİZ
TIRAŞ
BIÇAĞI

Halis İsveç çeliğinden gayet ihtimamla imal ve fennî mikroskopla kontrol edildiğinden rekabet kabul etmez derecede metin ve diğer bıçaklara nisbeten ehvendir. Bir tecrübe kâfidir. Şahsî menfaatiniz için her yerde arayınız.

KanaatKütüphanesinden:

Bütün münevverlerimiz ve Matbuatın takdirle karşıladıkları

ANSİKLOPEDİK Neşriyatımızı

Galatasaray'da YERLİ MALLAR Sergisinde

ki pavyonumuzda tetkik ediniz.

Sergi münasebetile bütün neşriyatımız sergideki pavyonumuzda % 20 tenzilatla satılmaktadır.

Türkiye ve Avusturya Cumhuriyetleri Maarif idarelerince musaddak

Leylî - Neharî "SEN JORJ LİSESİ," ve Ticaret ve nim leylî

İstanbul - Galata Çınar sokak 2 (İngiliz Jeneral konsoloslugu yanında).

İmtihanlar: 9 ve 10 Eylül. Tedrisata 12 Eylülde başlanır.

Kayıt muamelâtı her salı, perşembe ve cumartesi günleri 9 - 15 arasında beraberlerinde nüfus tezkeresi, doktor raporu, aşî şahadetnamesi ile evvelce buldukları mektep tasdiknamesi ve üçer kı'ta fotoğraf getirmeleri lâzımdır.

Dr. HORHORUNİ Beyoğlu, Tokatlıyan yanında Mektep sokak 35

Cild ve emrazî zühreviye tedavihanesi Her gün sabahdan akşama kadar

HANIMEFENDİ

Niçin tereddüt ediyorsunuz? Müziç, nahoş tesirizâile harap eden, yazın zevkinden mahrum eyliyen (ter) ipeklerinizi de çürütmek ve kelemektedir.

Sü - DO - RONO PERTEV'in

Bu mahzuru külliyyen izale ettiğinden haberdar değilseniz lütfen arkadaşlarınıza bir kere sorunuz. Aldığımız teşekkürnameler bize, bu mustahzarı, size tavsiye etmek cesaretini veriyor.

İstanbul Evkaf Müdürlüğünden:

BİR SENE MÜDDETLE İCAR İÇİN

MÜZAYEDEYE VA ZOLUNAN EMLÂK

- 1 - Bahçekapı'da Çelebioğlualâettin mahallesinde eski Postane cadedsinde 2 - 15 No. dükkân
- 2 - Ortaköy'de Büyükkayazma'da 6 No. dükkân.
- 3 - Tophane'de Karabaş, Mektepçikmazı'nda 38 - 40 No. arsa.

Müddeti icarlar: 1/6/931 den 1/6/932 tarihine kadar bir senedir.

İKİ SENE MÜDDETLE İCAR İÇİN

MÜZAYEDEYE VA ZOLUNAN EMLÂK

- 4 - Yenicami havlusunda 73 - 75 No. Mısırcarşısı aralık mahalli ve baraka.

Müddeti icar: 1/6/931 den 1/6/933 tarihine kadar iki senedir.

ÜÇ SENE MÜDDETLE İCAR İÇİN

MÜZAYEDEYE VA ZOLUNAN EMLÂK

- 5 - Beyoğlu'nda Hüseyinağa mahallesinde Arabacı sokağında 19 No. hane.

Müddeti icar: 1/6/931 den 1/6/934 tarihine kadar üç senedir.

Müddeti icarlar: Eski müstecirler için akti sabıkın hitamı. Yeni müstecirler için teslim tarihidir.

Müddeti müzayede: 14 ağustos 931 den 5 Eylül 931 cumartesi günü saat on beşe kadar.

Balâda muharrer emlak kiraya verileceğinden müzayede vazo olunmuştur. Taliplerin yevmi ihale olan son günün saat on beşine kadar şartnameyi okumak ve teminatı muvakkate ita ederek müzayedeye iştirak etmek üzere İstanbul Evkaf Müdürlüğünde Varidat Müdürlüğüne Akarlar kalemine müracaatları ilân olunur.

Evsaf ve müstemilâtı hakkında malûmat almak isteyenler bu müddet zarfında müzayede odasına müracaat ederek ecir misil raporlarını görebilirler.

KARON Alman Kitaphanesi

Beyoğlu, Tünel meydanında 523

SATILIK KÖŞK

Havasın güzelliğiyle meşhur Kızıltoprak Kuyubası'nda Kayışdağ çeşmesi karşısında iki bölük kiraya müsait on bir oda, hamam, havagazi ve elektrik tesisatı havi bir numaralı köşk müsait fiatla acele satılmaktadır. İçindekilere müracaat.

Piyango Müdürlüğünden: Nümuneleri ve şartnameleri veçhile 1080 top çift. 57x32 ebadında ikinci harf mur kâğıt ile 127.000 adet kuse kâğıt mübayaâ edileceğinden taliplerin 15/8/931 cumartesi günü saat 15 te Piyango Müdürlüğünde müteşekkîl Tayyare Mübayaâ komisyonuna müracaatları.

Mes'ul Müdürü M. Ağaç